

Posudek na bakalářskou práci Martina REJMÍŠE : Gaullismus a evropská integrace
(Vedoucí práce: Michel Perottino, PhD.)

Základním pozitivem předkládané práce je skutečnost, že se dobře čte. V podstatě jde o rozsáhlejší esej o odrazech gaullistických principů ve francouzské zahraniční politice, napsanou kultivovaným jazykem bez větších gramatických a stylistických problémů, ovšem s několika výjimkami: viz. „stranické závěry“ (s. 9), „Yalta“ (s. 14), chybná interpunkce (s. 21, 22, 28, 37), zejména pak jazykově i obsahově problematické francouzské resumé – podivné používání „lorsque“ a do očí bijící „Etat français“ ve spojitosti s de Gaullem!!!

Co se tématu života, díla a odkazu De Gaulla týče, vychází Rejmíš ze standardního bibliografického korpusu (Bernstein, Touchard, Lacouture). Škoda je, že nepracuje s většinou dobře dostupnými prameny (mám na mysli především De Gaullovy paměti – i tento bestseller cituje na s. 18 dle Bernsteina!; souborná vydání jeho projevů, poznámek apod.), když, jak sám uvádí na s. 9, měl přístup do francouzských knihoven. Pro autora i čtenáře by bylo rozhodně přínosnější, kdyby právě v tomto typu zdrojů dokumentoval de Gaullovo pojetí „grandeur“, nezávislosti, suverenity.

Autor má nesporný intelektuální potenciál. Škoda, že ho dostatečně nevyužívá, což se projevuje zejména v oblasti definiční. Má-li být „gaullismus“ hlavním konceptem práce, bylo by nutné více důslednosti a poctivosti v jeho vymezení. Již na úvodní straně 8 představuje autor v souvislosti s gaullismem pojmy jako „politický proud“, „politická filozofie“, „politické hnutí“, „forma umírněného nacionalismu“, aniž by vysvětlil, co si pod každým z nich přesně představuje (v poznámkovém aparátu signifikantně naprosto chybí historické, politologické, sociologické práce, které by mu v tom mohly pomoci). A tento zmatek pokračuje dál. Gaullismus je pro Rejmíše „tradice“ (s. 9), „komplex idejí“ (s. 11), „druh bonapartismu“ (s. 12), „originální způsob vládnutí jedné charismatické osobnosti“, „trvalý politický a myšlenkový proud ve francouzské společnosti“ (s. 13, s. 46), „institucionalizovaný proud“ (s. 13), který má dokonce různé odnože (s. 13) : pravicový, sociální a vlastenecký, levicový. Ve zbytku práce se pak můžeme setkat ještě s dalšími koncepty: „referenční bod“ pro politiky (s. 41), něco, co má „křídla“ (s. 42), „univerzální vzor“, „politický vzorec“, „politická kultura“ (s. 43), „politický směr“ (s. 46). V čem přesně spočívá rozdíl mezi myšlením, názory de Gaulla a gaullismem? Nebo obojí splývá (viz s. 18)? Když autor na straně 46 shrnuje, že gaullismus je „velmi pružný pojem“, jistě popisuje běžné (žurnalistické, politické apod.) nakladání s ním. Ani první pokus o seriózní vědeckou studii (kterým by měla bakalářská práce být) ovšem takovým způsobem nemůže rezignovat na přesnější analýzu.

Dalším závažnějším problémem práce je pak nadměrná a, jak autor již předem upozorňuje, „ryze popisná“ (s. 8) druhá část. Chronologický popis jednotlivých de Gaullových zásahů do procesu evropské integrace je vskutku banální, příliš dobře známá záležitost, a proto dosti zbytečná část v odborné studii. Naštěstí autor nabízí od strany 32 i pokus o zajímavější rozbor různých způsobů vyrovnávání se se zahraničně politickým dědictvím po de Gaullovi u jeho nástupců.

Nakonec několik konkrétních otázek:

1. Co si autor představuje pod spojením „pragmatismus řízený humanismem spolu s otevřeným a pacifistickým nacionalismem“? (s. 43)
2. Jak autor změřil „výrazné posílení národního sebevědomí Francouzů“? (s. 14)
3. Co to je „západoevropský diskurs“? (s. 19)
4. Jak se projevuje fakt, že „novou tradici evropské politiky [nastolené de Gaullem] si Francouzi osvojili rychle.“ (s. 32)
5. Na základě čeho tvrdí, že de Gaulle je „jeden z mála [...] z národních hrdinů období druhé světové války“ (s. 40)?
6. Kdo jsou „praví gaullisté“? (s. 44)
7. Odkud zná M. Rejmíš „de Gaullovy sny“ (s. 16, znovu s. 26), pokud se viditelně ani nezačetl do jeho paměti??
8. Není od autora poněkud nekoherentní mluvit o „jádro gaulismu“ z meziválečného období (s. 15), když na s. 11 stanovil za okmažik „zrození“ gaulismu 18. 6. 1940?

Přes tyto uvedené námítky doporučuji práci k obhajobě a podle jejího výsledku navrhuji hodnocení velmi dobře až dobře.

